

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-1-61 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-41/554-207
Karar Tarihi : 27.6.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,

B. RAPORTÖRLER: Mustafa Mehmet ÖZKARABÜBER, Çiğdem ÜNAL,
Seda Nurtaç FİRENGİZ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: - Hexion Specialty Chemicals, Inc.
Temsilcisi: İzzet M. SİNAN
Morgan Lewis & Bockius LLP Rue Guimard 7 1040
Brussels, BELÇİKA

D. TARAFLAR

: - Hexion Specialty Chemicals, Inc.
Apollo Management L.P. 9 West 57th Street, 43rd Floor
New York, NY, 10019 ABD
- Huntsman Corporation Hissedarları
500 Huntsman Way Salt Lake City, Utah 84108 ABD

30

E. DOSYA KONUSU: Hunstman Corporation'ın kontrolünün, Hexion Specialty Chemicals, Inc. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 2.6.2008 tarih ve 3421 sayı ile giren bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 16.6.2008 tarih, 2008-1-61/Öİ-08-MMÖ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 20.6.2008 tarih, REK.0.05.00.00-120/92 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-41 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda bildirim konusu devralma işleminin;

- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulunun iznine tabi olduğu,
- Söz konusu devralma işlemi sonucunda, bir hakim durum oluşarak Türkiye'de rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun doğabileceği "elektrik uygulamalarına yönelik hazır karışimli sistemler" pazarında devralma işleminin taraflarından pazar payı yüksek olanının payının aşılmasını sağlayacak şekilde her türlü iş kolu, üretim tesisi, Ar-Ge tesisi, marka, lisans ve know-how'ın 3. kişilere mümkün olan en kısa sürede devrinin sağlanması ve bu durumun Rekabet Kurulu'na bildirilmesi koşuluyla ilgili pazarlarda hakim durumun yaratılması veya

50

mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı ve anılan devir işlemine izin verilebileceği ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Devralan: Hexion Specialty Chemicals, Inc (Hexion)

60 Mayıs 2005'te kurulmuş olan ve genel merkezi ABD'de bulunan Hexion, Apollo Grubunun bir parçası olan yatırım şirketleri Apollo Investment Fund IV, L.P. ve Apollo Investment Fund V, L.P. tarafından kontrol edilmektedir. Epoksi reçine, fenolik reçine, rosin reçinesi, hibrid reçine, hidrokarbon reçine, alkid reçine ve akrilik reçine gibi ısı ile sertleşen çeşitli özel reçinelerin üretimi ve/veya satışı alanında faaliyet gösteren Hexion'un Türkiye'de herhangi bir iştiraki ya da bağlı şirketi bulunmamakta olup, Türkiye'ye ürün satışlarını yurt dışından gerçekleştirmektedir.

Hexion'un Yönetim Kurulu; Craig O. Morrison, William H. Carter, Joshua J. Haris, Scott M. Kleinman, Craig O. Morrison, Robert V. Seminara, Jordan C. Zaken ve Marvin O. Schlanger'den oluşmaktadır.

70 Hexion'u kontrol eden Apollo Grubu, dünyanın farklı yerlerinde çeşitli faaliyetler yürüten şirketlerde yatırımları bulunan birtakım yatırım kuruluşlarını yöneten ABD merkezli bir girişim sermayesi firmasıdır. Apollo Grubu, kimyasallar, pazarlama hizmetleri, elektrik iletim sistemi aksamı, banyo ve sıhhi tesisat malzemeleri ve emlak hizmetleri gibi alanlarda yatırımlar yapmaktadır.

H.1.2. Huntsman Corporation Hissedarları (Huntsman)

80 ABD menşeli bir şirket olan Huntsman'ın genel merkezi Delaware'de bulunmaktadır. Özel kimyasal ara maddelerin üretimi ve dağıtımı alanında faaliyet gösteren Şirkette, poliüretanlar, malzemeler ve etkileri, performans ürünleri ve pigmentler olmak üzere dört iş segmenti yer almaktadır. Huntsman, ABD'de halka açık bir şirket olup %10'dan fazla hissesine sahip bir hissedar veya grup bulunmamaktadır. Huntsman Yönetim Kurulu Jon M. Huntsman, Nolan D. Archibald, Marsha J. Evants, Peter R. Huntsman, H. William Lichtenberger, Richard Michaelson, Wayne A. Reaud ve Alvin V. Shoemaker'dan oluşmaktadır.

2007 yılında dünya çapında 9,65 milyar ABD Doları ciro elde eden Huntsman'ın Türkiye'de üç bağlı ortaklığı bulunmaktadır:

- 90 - **Huntsman İleri Teknoloji Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.:** İnşaat sektörü için malzeme üretimi alanında faaliyet göstermektedir.
- **Huntsman Tekstil Ürünleri, Kimya ve Dış Ticaret Ltd. Şti.:** Türkiye sınırları içerisinde herhangi bir imalat faaliyeti bulunmayan şirket, satış faaliyetini yürütmekte ve aynı zamanda irtibat bürosu görevi yapmaktadır.
- **Tioxide Europe Titanium Pigmentleri Ticaret Ltd. Şti.:** Şirketin halihazırda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır

H.2. Devralma İşlemi

100 Bildirime konu devralma işlemi; Hexion, mülkiyetinin tamamı Hexion'a ait bir şirket olan ve birleşme işlemi için kurulmuş olan Nimbus Merger Sub Inc. (Nimbus) ve Huntsman arasında 12.7.2007 tarihinde imzalanmış olan "Birleşme Planı ve Sözleşmesi"ne dayanmaktadır. Bu sözleşmenin 1. maddesi çerçevesinde, devralma işlemi kapsamında öncelikle, Nimbus Delaware Eyaleti Anonim Ortaklıklar Yasası hükümlerine uygun olarak Huntsman ile birleşecek ve Nimbus'un bağımsız kurumsal varlığı sona erecektir. Bu işlemin ardından Huntsman varlığını Delaware Eyaleti yasaları çerçevesinde sürdürmeye devam edecektir. Nimbus'un yönetim kurulu üyeleri ve idarecileri, birleşme işleminden sonra varlığını sürdüren bu şirketin yönetim kurulu üyeleri ve idarecileri olacaklardır.

110 Bu işlem ile birlikte Nimbus'un hisselerinin her biri 0,01 ABD Doları itibari değerdeki adi hisse senedine dönüştürülecek ve böylece varlığını sürdüren bu şirketin bütün adi hisselerinin sahibi Hexion olacaktır. Huntsman'ın işlem öncesi yürürlükte olan her biri 0,01 ABD Doları değerindeki hisseleri ise nakit (.....) ABD Doları alma hakkına dönüştürülecektir. Huntsman'ın söz konusu bütün adi hisseleri dönüştürüldükleri anda dolaşımdan kalkacak, otomatik olarak iptal edilecek ve mevcudiyetleri sona erecektir.

Birleşme Planı ve Sözleşmesi'nde işlemin kapanışı, Sözleşmenin 6. maddesinde öngörülen ve aralarında işlem ile ilgili yasal izinlerin alınması da bulunan bir takım ön şartların yerine getirilmesine bağlanmıştır.

H.3. İlgili Pazar

120 H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

Dosya kapsamında yer alan bilgilere göre, ilgili ürün pazarları; "sıvı epoksi reçineler, katı epoksi reçineler, sertleştiriciler, katalizör/hızlandırıcılar, reaktif seyrelticiler, inşaat işlerine yönelik hazır karışimli sistemler, elektrik uygulamalarına yönelik hazır karışimli sistemler, su bazlı reçineler, epoksi novolak reçineler, trigliserid izosiyanurat, mdı, tpu, polyoller, titanyum dioksit ürünleri, aminler, etilenaminler, polyeteraminler, morfolinler, sürfaktanlar, dmapa, poliüretan amin katalizörler ve tekstil kimyasalları pazarları" olarak belirlenmiştir.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

130 Söz konusu ürünlerin dağıtım ve pazarlamasına ilişkin bölgesel pazar tanımını gerektirecek hususlar olmadığından, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak kabul edilmiştir.

H.4. Değerlendirme

H.4.1. Kontrol Değişikliğinin Değerlendirilmesi

Taraflar arasında 12.7.2007 tarihinde imzalanan Birleşme Planı ve Sözleşmesi uyarınca gerçekleştirilecek devir işlemi sonrasında; Hexion, Huntsman'ın tüm hisselerine sahip olacaktır. Dolayısıyla, ilgili işlem neticesinde Huntsman, Hexion'un kontrolüne geçecek olup; işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi anlamında bir devralma işlemidir.

H.4.2. Eşikler Bakımından Değerlendirme

140 Dosyadaki bilgilere göre, tespit edilen ilgili ürün pazarlarında Hexion ve Huntsman'ın 2007 yılı ciro ve pazar payı bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 1: İlgili Ürün Pazarlarındaki Ciro ve Pazar Payları

	CİRO (YTL) ¹			PAZAR PAYI (%)		
	HEXION	HUNSTMAN	TOPLAM	HEXION	HUNSTMAN	TOPLAM
EPOKSİ REÇİNELER ÜRÜN GRUBU						
SIVI EPOKSİ REÇİNE (LER)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KATI EPOKSİ REÇİNE (SER)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SERTLEŞTİRİCİLER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KATALİZÖR/HIZLANDIRICILAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
REAKTİF SEYRELTİCİLER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HAZIR KARIŞIMLI SİSTEMLER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Elektrik Uygulamalarına Yönelik Hazır Karışimli Sistemler</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>İnşaat İşlerine Yönelik Hazır Karışimli Sistemler</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÖZEL REÇİNELER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Su Bazlı Reçineler</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Epoksi Novalak Reçineler</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>TGIC</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
POLİÜRETANLAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MDI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TPU	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
POLYOLLER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TİTANYUM DİOKSİT ÜRÜNLERİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PERFORMANS ÜRÜNLERİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ETİLENAMİNLER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
POLYETERAMİNLER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MORFOLİNLER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SÜRFİKTANLAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KARBONATLAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DMAPA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
POLİÜRETAN AMİN KATALİZÖRLER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEKSTİL KİMYASALLARI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

¹ Ciro değerlerinin belirlenmesinde T.C. Merkez Bankası 2007 yılı ortalama ABD Doları kuru olan 1,30465 YTL veri olarak kullanılmıştır.

İlgili ürün pazarlarına ilişkin ciro ve pazar payı bilgileri incelendiğine; titanyum dioksit ürünleri ve tekstil kimyasalları pazarlarında 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesindeki ciro eşliğinin, elektrik uygulamalarına yönelik hazır karışımli sistemler, inşaat işlerine yönelik hazır karışımli sistemler, morfolinler ve DMAPA pazarlarında ise %25'lik pazar payı eşliğinin aşıldığı görülmüştür. Bu nedenle söz konusu işlem Rekabet Kurulu'nun iznine tabi bir devralma işlemidir.

H.4.3. Yoğunlaşma Değerlendirmesi

1997/1 sayılı Tebliğ ile öngörülen eşiklerin aşıldığı pazarlardan İnşaat İşlerine Yönelik Hazır Karışımli Sistemler, Morfolinler, Titanyum Dioksit Ürünleri, DMAPA ve Tekstil Kimyasalları pazarlarında Hexion'un veya Hexion'u bünyesinde bulunduran Apollo Grubunun herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu devralma işlemi anılan ürün pazarları bakımından herhangi bir yoğunlaşma yaratmayacaktır.

Eşiklerin aşıldığı bir diğer pazar olan Elektrik Uygulamalarına Yönelik Hazır Karışımli Sistemler pazarındaki yapı aşağıda yer almaktadır:

Tablo 2: Elektrik Uygulamalarına Yönelik Hazır Karışımli Sistemler Pazarı

Şirket	Ciro (YTL)	Devralma Öncesi Pazar Payı (%)	Devralma Sonrası Pazar Payı
Hexion	(.....)	(.....)	(.....)
Huntsman	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)

Tablodan da görüldüğü üzere, Hexion'un ilgili ürün pazarında % (...), Huntsman'ın % (...) oranında payı bulunmaktadır. Dolayısıyla gerçekleşecek devralma işlemi sonrasında Hexion'un Elektrik Uygulamalarına Yönelik Hazır Karışımli Sistemler pazarında sahip olacağı pazar payı % (...)’e ulaşacaktır. Bu yoğunlaşma miktarı, halihazırda pazarda % (...) oranında paya sahip bir oyuncunun, pazardaki payını oldukça üst düzeylere çıkarması ile neticelenecektir.

ABD antitröst uygulamalarında, Birleşik Devletler Adalet Bakanlığı Birleşmeler Rehberi'nde (Merger Guidelines of US Department of Justice) hükme bağlandığı şekliyle, yoğunlaşmaların değerlendirilmesinde söz konusu işlemlerin, ilgili pazarlardaki tüm teşebbüslerin pazar paylarından hesaplanarak elde edilen bir tür endeks olan HHI üzerindeki etkisi incelenmektedir. Yoğunlaşma sonrası HHI'nin 1000'den küçük olduğu durumlarda herhangi bir anti-rekabetçi endişeye gerek duyulmadan işleme izin verilmektedir. HHI değerinin 1000 ila 1800 arasında ve endeksteeki değişimin 100 birimden fazla olduğu durumlar ise, potansiyel olarak sorun olabilecek bir işlem olabileceği düşünülerek incelemeye alınmaktadır. Öte yandan HHI'nin 1800'den büyük olması, önemli derecede yoğunlaşmanın işareti sayılmakta ve diğer unsurlar da (pazara giriş engelleri gibi) göz önünde bulundurularak, işlem engellenmeye çalışılmaktadır. Dosya konusu devralma açısından ise halihazırda 4100-4500 aralığında olan HHI endeksinin Huntsman devralmasının gerçekleşmesi durumunda 2231 puan yükselerek 6340-6740 aralığına yükseleceği gözlemlenmektedir².

Bildirim Formu'nda belirtildiği üzere, Apollo Grubu, her ne kadar epoksi reçineleri üretimi pazarına girmenin önünde engel olmadığını savunsa da, söz konusu pazardaki yoğunlaşmadan dolayı dünya çapındaki rekabet otoritelerinin endişelerini gidermek amacıyla adımlar atacağını beyan etmektedir. Bu konuda Apollo Grubunun yapmayı

² HHI hesaplaması teşebbüslerin ilgili ürün pazarında sahip oldukları yüzde pazar paylarının karelerinin toplamı alınarak yapılmaktadır.

190 planladığı işlemin özel epoksi reçineleri ve hazır karışım işlerinin büyük bir kısmını tasfiye etmek olduğu anlaşılmaktadır. Bu konuda Apollo Grubunun, Hexion bünyesinde bulunan Duisburg-Almanya ve Argo-Illinois-ABD'deki tesislerini; Louisiana-ABD'de bulunan Norco Yüksek Performanslı Reçine Ünitesini, Duisburg-Almanya ve Houston-Teksas-ABD'de bulunan Hazır Karışım Mamulleri ve Uygulama Geliştirme Ar-Ge tesislerini satmak için ABD merkezli bir yatırım bankası olan KeyBanc'ten danışmanlık hizmeti satın aldığı ve uygun alıcılar aradığı Bildirim Formu'nda ifade edilmiştir.

200 Bu itibarla, Huntsman devralınmadan önce, anılan tasfiye işleminin gerçekleştirilmesi halinde, Hexion'un elektrik uygulamalarına yönelik hazır karışımlı sistemler pazarında Türkiye piyasasında herhangi bir payının kalmayacağı Bildirim Formu'nda ifade edilmektedir. Bu durumda, Huntsman'ın Hexion tarafından devralınması sonucunda elektrik uygulamalarına yönelik hazır karışımlı sistemler pazarında bir yoğunlaşmaya ancak anılan tesisler, söz konusu pazarda Türkiye'de faaliyet gösteren bir başka teşebbüse devredildiği takdirde yol açabilecektir. Bu noktada, tasfiye işleminin ayrı bir başvuru konusu olabileceği değerlendirilmiştir. Dosya konusu devir işlemi açısından ise, bir hakim durum oluşarak Türkiye'de rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun doğabileceği elektrik uygulamalarına yönelik hazır karışımlı sistemler Türkiye pazarında, devralma işleminin taraflarından pazar payı yüksek olanının payının aşılmamasını sağlayacak şekilde her türlü iş kolu, üretim tesisi, Ar-Ge tesisi, marka, lisans ve know-how'ın devralma taraflarıyla ilgili olmayan üçüncü kişilere 210 mümkün olan en kısa sürede devrinin sağlanması ve bundan Rekabet Kurulu'nun haberdar edilmesi gerekmektedir.

Bunların dışında, dosya konusu devralma işlemi açısından herhangi bir rekabet etmeme yükümlülüğü veya değerlendirmeyi etkileyecek bir gizlilik hükmünün Birleşme Planı ve Sözleşmesi'nde yer almadığı görülmektedir.

220 Sonuç olarak Huntsman'ın hisselerinin Hexion tarafından devralınması işleminin; sıvı epoksi reçineler, katı epoksi reçineler, sertleştiriciler, katalizör/hızlandırıcılar, reaktif seyrelticiler, inşaat işlerine yönelik hazır karışımlı sistemler, su bazlı reçineler, epoksi novolak reçineler, trigliserid izosiyanurat, mdı, tpu, polyoller, titanyum dioksit ürünleri, aminler, etilenaminler, polyeteraminler, morfolinler, sürfaktanlar, dmapa, poliüretan amin katalizörler ve tekstil kimyasalları pazarlarında hakim durum yaratan ya da mevcut bir hakim durumu güçlendiren dolayısıyla rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte bir işlem olmadığı anlaşılmıştır. Elektrik uygulamalarına yönelik hazır karışımlı sistemler pazarında ise, yukarıda anılan şekliyle bir tasfiyenin gerçekleştirilmesi koşuluyla anılan devralma işlemine izin verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

230 I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan "1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum oluşarak Türkiye'de rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun doğabileceğine,

- 240 2. Bu nedenle “elektrik uygulamalarına yönelik hazır karışimli sistemler” Türkiye pazarında, devralma işleminin taraflarından pazar payı yüksek olanının payının aşılmasını sağlayacak şekilde her türlü iş kolu, üretim tesisi, Ar-Ge tesisi, marka, lisans ve know-how’ın mümkün olan en kısa sürede devralma taraflarıyla ilgili olmayan üçüncü kişilere devredilmesi ve bu durumun Rekabet Kurumuna tevsik edilmesi koşuluyla devralma işlemine izin verilmesine,

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.